

Politični ogled.

Kranjsko. V okraju Kranj—Škofja Loka—Tržič je živahno volivno gibanje. Katoliško-narodna stranka prireja pridno ljudske shode, na katerih nastopa nje vrli kandidat župan Franc Demšar, ki bo izvoljen z ogromno večino glasov. Liberalci si drugače ne morejo pomagati, da vpijejo proti Demšarju in lažejo, da se kar kadi. Vse drugo mu poreko, samo človek ne. Ker ne upajo nastopiti pred značajnimi gorenjskimi močmi kot liberalci, so osnovali »neodvisno kmetško stranko« in postavili za svojega kandidata župana Novaka iz Mavčič, ki pa je imel koj pri prvem nastopu tako smolo, da so ga njegovi lastni soobčani dvakrat nesli iz dvorane. Sedaj se bo pokazalo, kako navdušeno in krepko stoji pošteno katoliško slovensko ljudstvo za svojimi voditelji.

Koroško. Pri občinskih volitvah v Glinjah so v drugem in tretjem razredu s sijajno večino zmagali Slovenci. Ta volitev je jasen dokaz, da se tudi na Koroškem že dani in se ljudstvo vedno bolj zaveda svojih pravic in svoje slovenske narodnosti, posebno v krajih, kjer plodono delujejo narodne posojilnice in hranilnice kakor deluje posojilnica v Glinjah. — Pri občinskih volitvah v Dobri vasi pa so v prvem in drugem razredu (z večino 5 glasov) zmagali nemčurji. Kdaj bodo vendar tudi na Koroškem spoznali tudi taki posestniki, ki imajo par grošev več pod palcem kot drugi kmetje, da vendar ni prav nič »nobel« biti izdajca svojega naroda. Tretji razred pa je pokazal sijajno, kako so probujeni dobrolovske kmetje, oddal je namreč 135 slovenskih glasov. Živeli zavedni volilci!

Hrvaško. Dolgo so se obotavljali hrvaški katoliški možje in pravili, da pri njih ni brezvercev in liberalcev. A sedaj so vendar prišli do prepričanja, kako krvavo je potreben tudi za Hrvate list, ki bo neustrašeno branil pravice hrvatskega naroda boreč se pod zastavo svetega križa. V Zagrebu se je ustanovilo prejšnji teden hrvaško katoliško tiskovno društvo, ki si je postavilo glavno nalogo izdajati katoliško-naroden dnevnik. Na čelu temu društvu so hrvaški škofje, med njimi

lahko pri srcu, kakor bi se mu odvalil težak kamen s prsi.

Tudi naš znanec je čutil to. Dolgo, dolgo že ni čul te pesmi, saj tako veličastno ne. Milo se mu je storilo. Vso krasoto lepega slovenskega jezika je občutil sedaj in vroč vzdih mu je poletel proti nebesom, kot zahvala vstalemu Zveličarju, da je sin matere Slave, da je sin slavnega naroda.

In župnik je zapel tako mило in zvoneče, kakor bi klical vse kristijane, vse ljudi v in izven nje k veselju, k radosti:

»Zveličar gre iz groba ...«

In zopet mu je odgovorila množica:

»Ob moč je smrt tröhnoba ... Aleluja! Aleluja!«

Jurija oblijejo solze. Ali ne veljajo tudi njemu besede veličastne, krasne? Ali ni tudi on kakor bi vstal iz groba, od smrti ter prišel v hišo svojih starišev, da jim prinese oni radostni glas »Aleluja!«? ...

Zvonovi so potihnili, cerkev se je spraznila in ljudstvo se je zgubilo na svoje domove. Pri Grabarjevih je veselje; vse je živo. Radostni in veseli obrazi. Mati in oče sta kakor bi se pomladila, brhka sestrica se suče v sobi, kakor vrtavka in se ne more nagledati toliko časa pogrešanega brata. Vse se je kazalo, da je tudi pri njih v resnici doma oni tajinstveni in veseli »Aleluja«. Po vasi pa je šla kakor blisk novica, da se je vrnil od vojakov Grabarjev Jurij. Spraševanju, pripovedovanju in čudenju ni bilo ne konca ne kraja. Jurij pa je s ponosom pripovedoval o junaških bratih Srbih, o hrabrih Slovencih in ponosno povdarjal, da »narod naš je narod Slave, stare korenine prave!«

tudi največji dobrotnik hrvatskega naroda škof Josip Juraj Strossmayer, in zasluženi katoliški politik poslanec Breztyensky. Prelepemu podjetju želimo katoliško-narodni Slovenci obilnega vspeha in sadu za tlačeno hrvatsko ljudstvo.

Balkan. Položaj na Balkanu se je vsled težav, katere napravlja turška vlada izvrševanju reform, tako poostiril, da sta Rusija in Avstrija turški vladi poslali noto, v kateri pravita, da vstrajata pri zahtevi popolne izvedbe reform in grozite, da bodo vlasti izvajale iz odklonitve ali zavlačevanja reform posledice, ki bi sultanovo vlado najhujše zadele. Takih odločnih besedi se vlasti doslej še niso posluševale. Sklepati bi se dalo iz tega, da je njihovega potrpljenja konec in da se bodo poslužile drugih sredstev, če se bo Turčija predrnula vlasti še dalje vleči za nos, to se pravi, da bodo dale turškim širokohlačnikom poduhati avstrijskega in ruskega — smodnika.

Minister — tat. V Italiji imajo zopet nov javni škandal. Iz sklepnih računov zadnjega leta italijanskega naučnega ministrstva se je pokazalo, da je bivši naučni minister Nasi zapravljaval uradni denar. Iz podpornega zaklada za učitelje je dobilo podpor 2360 oseb, a med temi jih je res v službi samo 280. Za razna potovanja je bilo izdanih 80.000 lir, a pobotnic je samo za 3000 lir. Za njegovo pisarno se je porabilo v petih mesecih 28.000 lir. Za vezanje knjig se je izdalo 15.000 lir, toda teh knjig ni nikjer. Tudi pobotnice izdanega denarja so večinoma ponarejene. Sestavila se je parlamentarna komisija, da vso stvar preišče. Dosedaj je dokazano, da je poneveril nad četrt milijona lir. Brez opazk in vpitja priobčujejo to vest prostozidarski in liberalni listi, ker tako lepo je spolnoval svoje ministrske dolžnosti — njihov mož. Poneveril naj bi kak mežnar v skriti zagorski vasi par kronic in zagrmela bi ta banda in kazala s prstom na — klerikalce in gotovo zahtevala, naj zaprejo zato papeža!

Dopisi.

Mala Nedelja. Bil je res lep božji dan v nedeljo, ne pretoplo in ne premrzlo, nalašč kakor za izprehod. Da vam povem, tako vreme mi res najbolje ugaja, kajti po letu mi je preveč vroče, čeravno nisem debel, po zimii pa me navadno zeče. Uživati hočem torej sedaj vso veselje izprehoda. Končavši svoj samogovor, sem poiskal v kotu debelo, grčavo palico, spomnivši se reka: »Opreznost nikoli ne škoduje«. Ko jo tako oborožen maham proti gostilničarju Miklnu, občutim hipoma v moje največje začudenje, da se je polastila mojih nog neka nenavadna teža. Aha, sem si mislil, sva že skupaj s tistim slavnoznanim drakovskim blatom na drakovski cesti. Drakovskim, pravim, kajti zvedel sem iz zanesljivega vira, da si bodo Drakovci za svojo originalno cestno blato kupili patent. Za svojo brezbriznost glede oskrbe cest imajo obljubljen pohvalno pismo. — Hm! Grdo pa je res za Drakovce in tudi za Moravce, da si ceste ne popravijo. Ko sem z velikim naporom in težavo prikobacal iz blata, sem pod Zoračevim oskorišom napravil trden sklep in svečano prisego, da v to stran ne grem dotlej na sprehod, dokler ne popravijo Drakovci s pomočjo Morave ceste. Na delo torej!

Iz Vidma. (»Štajerc« in misjon.) O misjonu, ki se je nedavno obhajal na Vidmu, je spregovoril modro besedo tudi »Štajerc«. Pravi, da »so duhovniki na vse kriplje hvalili in priporočali klerikalne časopise« ter pristavlja: »no sedaj vemo, zakaj se prirejajo misjoni, to si bodemo zapomnili.«

Po teh besedah bi sodil, da je »Štajerc« pričakoval, da bodo misjonarji na vse kriplje hvalili in priporočali neklerikalne, to je nekrščanske, liberalne in nemškutarske časopise. Posebno bi »Štajercu« ugajalo, če bi še njega

na misjonih na vse kriplje pohvalili in priporočali ljudstvu. Ljubi »Štajerc«! tu si se pa zmotil. Takšnega duhovnika pač zastoj iščeš, da bi mogel tebe pohvaliti in ljudem priporočati. Dokler boš spodkopaval našemu ljudstvu poštenje in narodnost, je tudi dolžnost vsakega Slovenca, duhovnika in neduhovnika, da te spodbija vsepovsodi in priporoča namesto tebe krščanske, — ali kakor ti pišeš — klerikalne časnike. — Kar pa »Štajerc« pripazuje, da si hoče zapomniti, zakaj se prirejajo misjoni, je pa vendar lepo od njega. Drugod sicer že znajo, kaj je namen misjonov. Misjoni se prirejajo, da se naše ljudstvo obvaruje duševne kuge, naj jo že razširjajo brezvestni ljudje ali nekrščanski časopisi. To si bo »Štajerc«, kakor je obljubil, zapomnil in če se slednjič poboljša, bodo misjonarji še njega »na vse kriplje« hvalili in priporočali.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko društvo ima dne 10. aprila v mali dvorani Narodn. doma v Mariboru letošnji občni zbor. Začetek ob 3. uri popol. Drž. poslanec in dežel. odbornik gosp. Franc Robič bo ob tej priliki poročal o političnem položaju. K obilni udeležbi vabi odbor.

Katol. politično društvo za kozjanski okraj priredi dne 24. aprila (tretjo nedeljo po Veliki noči) zborovanje pri Janezu Gabenseku na Lesičnem. Odlični govorniki so obljubili svojo pomoč.

Vstajenje. Zvonovi slovesno in prijazno vabijo, radostni streli odmevajo v solnčni dan, vse se pripravlja in oblači v novo obleko, vsakemu se nekam mudi, ker danes ne sme zamuditi prelepe svečanosti, srca utripljejo hitreje in živeje... Fantje, ki so stali pod lipo, so že odšli proti cerkvi, le še kaka mamica, ki je imela opraviti z družinico, hiti v božji hram. Ura odbije. Strel zagrmí, da se stresejo okna božjega hrama, zvonovi zapoje veličastno, svečano, duhovnik v božjem grobu pa zapoje z jasnim glasom aleluja, vstal je... Mlada lica zažare veselja, starčku zaigra srce radosti, da se začuti spet mladega, iz vseh grl pa zadoni kot močan odmev vesela aleluja. Bandera zavihrajo, procesija se pomiče po vasi, ozračje pretresajo streli, zvononje in radostni spevi. Končano. Pod lipo se zbira staro in mlado, drug drugemu stiskajo pristrčno roke in si voščijo vesele in srečne praznike. Kakor prijatelj prijatelju, sorodnik sorodniku, želimo tudi mi vsem naročnikom, sotrudnikom in in prijateljem veselo, srečno alelujo!

Promocija. Doktorjem vsega zdravilstva je bil promoviran na graškem vseučilišču g. Makso Pregel iz Brežic.

S pošte. Prestavljeni so: poštna asistenta Franc Irgolič iz Celja v Maribor, Martin Gratz iz Ptuj v Celje, potem poštni upravitelj Anton Frissnik iz Maribora v Gradec.

Mariborske novice. V tukajšnjem kopalšču je padel hišni posestnik Jan. Schnut iz Jožefove ulice tako nesrečno, da si je zlomil nogo ter na roki težko poškodoval. — Minoli petek so vprizorili naši diletantje igro »Odgovitelj Lanovec«, ki je precej dobro uspela. Samo obisk je bil zelo slab. — Prihodnji mesec se bodeta vprizorili dve gledal. predstavi in sicer »Legijonarji« in pa »V znamenju križa«. Vse natančno prihodnjič! — Na velikonočni četrtek so mil. knezoškof umivali noge sledečim starčkom: Franc Matuškovič (95 let), Sebastijan Čerček (89 let), Anton Kocbek (86 let), Štef. Ribič (83 let), Jurij Veingerl (82 let), Val. Biber (82 let), Mih. Cehner (81 let), Jak. Vaidaher (78 let),

Jan. Deučman (75 let), Franc Janoš (75 let), Maček (75 let). Vsi skupaj dosegajo 986 let. — V soboto, dne 26. marca je bilo prvo ljudsko znanstveno predavanje, katero je priredila tukajšna Čitalnica. Občinstva se je udeležilo toliko, da je bila mala dvorana v drugem nadstropju polna. Gosp. vseučilišni profesor dr. Murko je predaval o življenju in delovanju slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Njegovo lepo predavanje nam je vzbudilo v srcih še večjo ljubezen do svetih bratov, ki sta oznanjala sv. vero našim očetom v domačem jeziku, in ustanovila naše slovstvo. Čuli smo, kako so nemški škofje sv. Cirila in Metoda kruto preganjali in sumničili pri papežih in so svojevoljno proti volji papeževi vrgli sv. Metoda v ječo in ga trpinčili. A sv. stolica je zvedela za to krutost in osvobodila sv. Metoda in stala vselej na strani pravice, na strani Slovanov. Predavanje je trajalo skoro do 10. ure, a poslušali bi bili še dalje. Radi bi čuli veleučnega g. profesorja še večkrat kot predavatelja. — Prihodnje predavanje bo v soboto, dne 9. aprila ravnotam. Predaval bo gospod ravnatelj H. Schreiner o zanimivi tvarini, namreč o otroških igrah kot vzgojnem sredstvu.

„Časopis za zgodovino in narodopisje.“ Ravnokar se dotikuje 1. št. novega znanstvenega slovenskega lista pod zgornjim naslovom, ki bo glasilo našega mladega »Zgodovinskega društva«. Prvi, precej obširen zvezek, (ki bo zato veljal za dva sešitka.) bo obsegal razprave: Anton Kaspret, O podelitvi dež. maršalstva na Štajerskem leta 1560; Dr. K. Strekelj, Slovensko cesarsko odločilo iz leta 1675; Fr. Kovačič, V spomin Mateju Slekovcu. Dr. K. Strekelj, Nekatera slovenska krajevna imena na Zgornjem Štajerskem. Potem pridejo razni krajši sestavki o izkopinah na Slov. Štajerskem in sploh o domači zgodovini, nato književna poročila in naposled društvena poročila. Redni udje bodo dobivali list zastoj in jim bo tako društvo dobro vrnilo vplačano udnino. Ker so se pojavile razne tehnične ovire in ker se je gradiva nepričakovano veliko nabralo, se bo list razpošiljal še-le po praznikih. Društvu želimo prav veliko udov in dobrotnikov, da bi moglo uspešno vresničevati svoje velike načrte, kar bo v čast Slovincem sploh in zlasti štajerskim ter bo v prid tudi vobče zgodovinski vedi na Avstrijskem.

Vinska letina 1804. leta ni bila posebno dobra, vino je bilo slabo. To nam pove stara kronika pri Sv. Petru nižje Maribora iz l. 1805. Pač pa sta po isti kroniki bila izvrstna letnika l. 1802 in l. 1797. Kakor znano, je letnik 1902 kisel, da bi se človek za ušesa lovil, ali bo pa letnik 1904 boljši kakor je bil pred 100 leti, bomo videli — v jeseni.

Darila za vinorejce. Poljedelsko ministristvo in deželni odbor štaj. sta dovolila po 2000 kron, kateri znesek se naj razdeli kot darilo med tiste vinogradnike, ki imajo lepe in vzorne nove ameriške trtne nasade. V brežiškem okrajnem glavarstvu so dobili darila sledeči posestniki: Franc Uršič iz Križnega vrha, Mihael Kocjan, Jožef Cerjak iz Leskovca, Matija Kozinc od Sv. Roka pri Sevnici, Anton Divjak iz Gračke gore pri Blanci, vsi po 100 K; Franc Poznič v Lisični, Jožef Zimšek Drenskobrebo, Franc Kostanjevec v Virštanju, Franc Vah v Bučah, Janez Kozinc v Žabjeku pri Sevnici, Luka Ocvirk v Podvrhu pri Blanci, Janez Jurkovič Krajno brdo, po 70 kron, Anton Brili iz Leskovca 50 kron.

V Framu bo v sredo po Veliki noči živinski sejem. Kaže se, da ga bode spet veliko kupcev obiskalo.

Cirkovce pri Pragerskem. Umrli je dne 18. marca v cvetu svoje mladosti 19-letna Micika Ekart. Bolehala je že dalj časa na jetiki, od Božiča pa je bila vedno v postelji. V svoji dolgi bolezni je bila vedno potrpežljiva in Bogu vdana. Vrli mladenki svetila večna luč!

Okrajni zastop Ptuj. Dne 24. t. m. je bil izvoljen za načelnika okrajnega zastopa ptujski pek Jože Ornič, za podnačelnika Voldeemar Hintze iz Karčevine. Odbornikom okr. zastopa so bili izvoljeni: dr. Sixtus vitez Fichtenau, odvetnik v Ptuj, Jakob Golob, posestnik v Zlatoličih, Maks baron Kübek, grajščak v Borlu, Adolf Salinscheg, trgovec v Ptuj, Maks Straschil, trgovec v Bregu, Janez Steudte, hišni posestnik v Ptuj, Navzočih je bilo 38 udov. Ornič je dobil 29 glasov, 1 glas je dobil Hintze in 8 listkov je bilo praznih. To so torej zastopniki okraja, v katerem ima večino kmet, ki pa ima komaj jednega zastopnika v odboru. Ornič je že v prvi seji razvil svoj program. Omenil je sicer, da se za politična vprašanja ne bo brigal. Da pa bodo Ornič in njegovi pomagači delali na to, da se okraj kolikor mogoče ponemčuri, je očitno iz njegovega nastopnega govora, ko je govoril samo o šoli, in kako nestrpno že čakajo slovenski stariši, da bodo začeli po naših šolah njihovim otrokom namesto drugih potrebnih stvari vtepati v glavo le blaženo — nemščino. Da bi bilo nemčurjem zelo všeč, da se vpelja po šolah protestantovski verouk, ni povedal. Tudi ni povedal, da se moramo nemški zato učiti, da bomo hodili samo k nemčurjem kupovat in jim polnit nenasitne žepe. Mogoče, da bo tudi naročil za vsako šolo nekoliko iztisov »Štajerca«, katere bo zastoj delil med učence, ki se bodo izkazali s pristno »Štajerčevsko« nemčurjsko surovostjo. V svojem govoru se je tudi obregnil ob slovenske voditelje, ki mu brčkone leže težko v želodcu »Teško delo nas čaka« tako je vzdihnil pek Ornič. Gotovo je mislil, kako težko bo ponemčuriti okraj. Mi Slovenci pa kličemo, na svidenje čez tri leta!

Volitve v ptujski okrajni zastop. Iz Podlož smo dobili sledečo izjavo: V štev. 12. »Slov. Gospodarja« me je podpisanega nekdo iz Ptujске gore napadel, zakaj se nisem volitve veleposestva za okrajni zastop ptujski udeležil, temu dopisniku pa ni znano, da še jaz veleposestnik nikoli bil nisem, manjka mi še precej dače. Bil sem četrt stoletja okrajni zastopnik pa sem se vselej volitev in sej udeleževal, akoravno večkrat bolehen. Nisem se bal Nemcev in »Štajercijancev«, kakor mi dopisnik oponaša, vselej sam bil na narodni strani; torej ne razumem taistega, ki se je predrznil tako neresnico v časnikih po svetu raznesti. — Podlož, dne 27. marca 1904. — Martin Krajnc.

Hajdina pri Ptuj. V torek, dne 29. t. m. je zabodel neki malopridni deček svojega součenca z žepnim nožem med rebra, da se je kri kar curkoma vtila iz rane. Ranjeni je hotel pobegniti domov, toda na pragu ga sreča učiteljica, ki ga odvede v drugo sobo ter mu obveže rano. Nato naznani nesrečo starišem, ki sinčka takoj peljejo k zdravniku dr. Štuhec v Ptuj. Ko je ta preiskal rano, je izjavil, da bi bila rana gotovo smrtna, ako bi zadel nož le 1 cm više. Tudi bi bil deček umrl na izkrvavenju, ako bi mu ne bila učiteljica obvezala rane ter mu zadržala, da ni z odprto rano letel domov. Tako je učiteljica rešila otroku življenje. Mladi napadalec je že prišel zjutraj s tem namenom v šolo, ker se je izrazil: »Danes bom še jednega zaklal.« Takšna surovost je le mogoča pri mladini, ki bere »Štajerca«, kateri je v okolici Ptuj, kjer se ljudem zastoj vsiljuje, precej razširjen.

Inženier F. Lupša, ormoški rojak je pozvan od neke tvrde v deželo Siam v južni Aziji, da tamkaj zmeri nekatere nam še dosedaj neznane dele dežele. Nadebudnemu, mlademu možu želimo mnogo sreče pri njegovem podjetju. Tukaj se vidi, kako anajo ceniti celo tujci naše može. In tega gospoda je »Štajerc« se pred kratkim napadal in blatil po svojih umazanih predslih.

Prosta služba. Pri okrajni sodnji v Ljutomeru je razpisana služba uradnega sluga. Prošnjiki, ki morajo biti zmocni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo prošnje do

1. maja 1904 pri predsedništvu okrožne sodnije v Mariboru.

Sv. Trojica v Halozah. V gozdu blizu Jablovec so našli 15. t. m. truplo novorojenega otroka. Mater, ki ga je tja položila, so tskoj našli.

V Trnovcih je služil pri Matiji Letnik za hlapca 18letni Šimon Podgoršek iz Novecerkve v Halozah. Pokradel je gospodarju različne stvari in denar ter ušel.

V Gruškoveci so prijeli orožniki 15. t. m. kočarja Jožefa Krajnc, ker je na sumu, da je kradel Jožefu Savec trte.

Pri Sv. Andražu v Slov. goricah je bila vkradena Alojziju Pihler krava. Tat je še dozdej nepoznan, vendar se je izvedlo, kje je bila krava prodana in so mu že na sledu.

Celjske novice. Minoli četrtek se je ponesečil na magistratnem dvorišču delavec Ostrožnik. Voz, na katerega so basali pepel, je stal na pokriti jami. Naenkrat so se deske vlomile ter je voz padel na Ostrožnika, katerega je tako težko poškodoval, da je ponesrečeni drugi dan v bolnišnici umrl. Rajni je bil star 70 let in oženjen. Celjski mestni očetje imajo pač denar za podporo različnih ponemčevalnih društev, kakor je Südmarka, sulferein itd., da bi pa popravili gnjile deske na dvorišču, zato sevé nimajo denarja. Vzorno nemško gospodarstvo! — V hotel »Stadt Wien« sta zaslala pred nekaj dnevi tudi dva Slovence. Pijačo sta sicer naročila nemški, toda sama sta se pogovarjala slovenski, ker eden ni bil niti zmogel nemščine. Naenkrat prihiti natakter ter ju nahruli: »Hier wird nicht windisch gesprochen! (Tukaj se ne sme hindiš govoriti!) Zakaj vendar tišče naši ljudje s silo nemčurjem denar v roke? Zato pa raste tem ljudem tako greben!

Pomladne orožne vaje bodo letos v okrožju 3. voja 1. za rezerviste pešpolkov 7, 17, 27, 47, 87 in 97 ter lovskih bataljonov 7, 8, 9 in 20 od 25. aprila do 7. maja; — 2. za nadomestne rezerviste v dveh oddelkih in sicer od 9. maja do 21. maja in od 30. maja do 11. junija. — Nadomestni rezervisti lovskih bataljonov delajo le eno orožno vajo od 9. maja do 21. maja. — Pri topniških polkih št. 7, 8 in 9 vrše se vaje v 6. terminih ter se začenejajo 18. aprila, 2. maja, 16. maja, 30. maja, 13. junija in 27. junija.

Najnovejše politične vesti. Pri dopolnitvi volitvi okraj Trbiž—Podklošter na Koroškem, ki se je vršila dne 29. t. mes. je bil izvoljen nemški in nemčurjski kandidat Fischer z 389 glasovi, medtem, ko je dobil slovenski kandidat Grafenauer samo 172 glasov. Sramota izdajicam in čast ponosnim in značajnim koroškimi Slovincem!

Najnovejše o vojni.

Niučvang, 28. marca. Včeraj zvečer je bilo konzulom in inozemcem naznanjeno, da je nad Niučvangom razglašeno vojno stanje, da se morajo podvreči vsem ruskim poveljem in da je izvoz vojne kontrebande prepovedan, če se ne položi toliko denarja, kolikor je dotično blago vredno, kot garancijo, da blago ni namenjeno na Japonsko ali Korejo. S tem je vsako kupčevanje v Niučvangu zavirano. Pet parnikov, ko so došli danes sem, in še mnogo drugih ladij ne bo moglo naložiti nikakega blaga. Konzuli so brzojavili na svoje vlade, kaj jim je sedaj storiti.

Petrograd, 29. marca. General Kuropatkin je danes brzojavil carju: Čast mi je predložiti Vam naslednje poročilo generala Miščenka od pondeljka zvečer: Zadnje tri dni izzivajo male patrolje japonsko kavalerijo, da bi se našim četam postavila nasproti, a sovražne patrolje so se obrnile in se umaknile proti Čong-čiu. General Miščenko je poizvedel, da stoje štiri sovražni eskadroni pet vrst oddaljeni od Čong-čiu, zato se je napotil proti Kassanu in dosegel 28. t. mes. s šestimi stotnjami Čong-čiu. Ko se je naša predstraža bližala mestu, so začeli sovražniki izza mestnega ozidja streljati. Dva

naša eskadrona sta zasedla višičino nad mestom, oddaljeno 60 korakov, in začela boj.

Petrograd, 30. marca. Kuropatkin brzojavlja nadalje o boju pred mestom Čong-čiu: V mestu je bila v zasedi stotnja japonske infanterije in en eskadron. Naše stotnije so začele na Japonce streljati. Po polurnem boju so japonski streli utihnili. — Japonci so se umaknili v hiše in v mestu iz dveh hiš izobesili zastave rdečega križa. Trije sovražni eskadroni so hoteli v mesto, dvema se je posrečilo; tretji se je moral umakniti vsled ruskega ognja. Rusi so streljali na mesto poldrugo uro, na kar so prihitele v diru štiri japonske stotnije. Rusi so se umaknili v popolnem redu. Japonske izgube so najbrže znatne. Na ruski strani so trije častniki težko, dva lahko ranjena, trije kozaki so mrtvi, 12 ranjenih, med temi pet težko.

Petrograd, 29. marca. Vest, da je Kuropatkin že prišel v Liojang, priča, da deluje z veliko hitrostjo. Liojang je središče ruske vojne moči v južni Rusiji. Ondotne čete so pripravljene udariti proti Jalu, ali pa proti Niučvangu, kjerkoli bi izvršili Japonci glavni naskok. Jalu in Niučvang sta tudi močno utrjena, da bo ondotnim četam mogoče toliko časa ustrajati, da pošljejo na pomoč čete iz Liojanga. Od Liojanga do Niučvanga je 100 kilometrov, ali 7 do 8 dni hoda, od Liojanga do Vidžu pa 250 kilom., ali 18 do 20 dni hoda. Zato morsko ruske čete ob Jalu biti močnejše nego v Niučvangu, da lažje dalje časa vstrajajo.

London 30. marca. »Daily Mail« prijavlja poročilo admirala Togo o nedeljskem naskoku na Port Artur. Poročilo trdi, da se je vzhic toči ruskih bomb Japoncem posrečilo deloma zapreti vhod v portarturski pristan, vendar priznava Togo, da je med potopljenimi parniki še vedno toliko prostora, da lahko rusko brodoge med njimi plove iz pristana na široko morje.

London, 29. marca. »Standard« se brzojavlja iz Tientsina: Japonci prodirajo le polagoma proti reki Jalu, ker jih na potu zelo zavirajo močvirja in deževje.

Petrograd, 29. marca. Ruski generalni štab je sklenil, pričeti prodirati z pičongjansko armado, ki šteje 70.000 mož in 180 topov. Misli se, da bode ta armada zadela proti koncu tega tedna na japonskega generala Kuroki. Kuropatkin bo iz Liojang prodiral z armado ob Jalu in v Niučvangu. — Pričakuje se boja na celi črti.

Cerkvene stvari.

Imenovanje. Knezoškofijskim duhovnim svetovalcem sta bila imenovana vlč. g. Al. Haubenreih, kn.-škofijski konzistorijski odpravitelj in vlč. gosp. Franc Hrastelj, dekan in nadžupnik v Konjicah.

Duhovniške vesti. Župnija Sv. Mihael nad Mozirjem je podeljena čast. g. Jožetu Gunčar, župniku v Vurberku. — Kot provizor župnije Vurberk je nastavljen č. g. Alojzij Kokelj, kaplan v Novi cerkvi. — Razpisana je župnija Sv. Jakob v Soboti do 26. aprila.

Zahvala. Vsem blagim darovnikom za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske: prisrčna zahvala! Sveta maša se bo služila za nje 8. aprila ob 6. uri. — Simon Gaberc.

Duhovne vaje pri Sv. Magdalenii so se izvršeno obnesle. Pridige so bile dobro obiskovane štirikrat na dan; pri spovednicah je bila stiska domačih in tujih spokornikov. Sklep je bil velikanski! Bog plačaj vsem!

Društvena poročila.

Koča na Boču. Zaradi poprave te koče se vrši posvetovanje vseh prijateljev planinstva v okrožju Boča na velikonočni ponedeljek ob 3. uri pop. v Studenicah. Planinski pozdrav! — Podravska podružnica »S. P. D.«

Iz drugih krajev.

Dvor japonskega cesarja v Tokiu je obdan z velikanskim zidovjem in globokimi jarki. Toda tega dvora si ne smemo predstavljati kakor kako evropsko palačo, temveč je to cela vrsta pritličnih, samosvojih lesenih hišic, katerih vsaka ima svoj vrtič in svojo verando. Stene in stropi so bogato prevlečeni s svilo in zlatimi okraski domače umetnosti. V hišice je napeljana tudi električna razsvetljava, ki se pa ne prižiga, ker se boje ognja. Iz tega vzroka tudi ni pečij, temveč le zračna kurjava. — Na Japonskem ne gradijo kamenitih visokih hiš radi velikih potresov, ki se na ondotnih otokih pogosto ponavljajo.

Tašča — vrag. V neki vasi se je že več let, kakor so pripovedovali vaščani, prikazoval vrag. Dotični hišni posestnik je bil že tretjič oženjen. Njegova prva soproga se je radi strahu pred vragom ločila od svojega moža, dočim je druga strahu umrla. Ko je bil te dni mož od doma, se je tudi tretji ženi prikazal vrag ter zahteval denarja. Žena je rekla, da naj malo počaka, da napravi luč in gre pod streho po denar. Tedaj pa se je vrag z izgovorom, da kot kralj teme ne more videti luči, in da pride pozneje, oddaljil. Žena pa je mesto po denar šla po hlapca, ki se je z debelo gorjačo oborožen postavil za peč ter pričakoval vruga. Ko se je četrte ure pozneje vrag zopet priplazil v sobo, začela sta z gorjačami biti po njem, da se je nezavesten zgrudil na tla. Nato sta prižgala luč, vzela dotični postavi kozjo kožo in regove ter spoznala v vragu taščo. Ker se je stanje 63letne starke vedno slabšalo, poslala sta po zdravnika, toda ta je je našel že mrtvo.

Deset zapovedij umnega kokošarstva. 1. Skrbimo za rano izneženje piščet. Pozneje, nego majnika izvaljene piščance odločimo izključno le za klanja, ne pa za rejo. Le perutnina, izvaljena pred junijem, se popolnoma razvije, je močna in nese še na jesen in zimo, ravno v času, ko imajo jajca najvišjo ceno. — 2. Vse kokoši, stare nad tri leta, je prodati, ali deti pod noč; take stare kokoši neso navadno tako malo, da komaj povrnejo pokrmjeno hrano; dajo pa še vedno sočno meso in dobro juho. — 3. Vsaka 2 do 3 leta se preskrbi novega, močnega petelina; na 8 do 10 kokoš se šteje jeden plemenjak. — 4. Za nasad izberi najlepša jajca od najmočnejših kokoši od 2—4 leta starih. Jajca naj ne bodo nad 14 dni stara. — 5. Vso perutnino, zlasti pa piščance je varovati mraza, vlažnosti in mokrote. Suha zima perutnini veliko manj škoduje. — 6. Perutnina se bolje počuti na obširnih travnikih. Kjer teh ni, dajati je perutnini slehrni dan zelenja, trave in salate. — 7. Krmljenje naj se godi pravilno, na dan 2 do 3 krat, pri mladi perutnini pa v prvih tednih pogosteje in posebno previdno. Zelo vodene hrane jim ni dajati. — Za napajanje rabi le vsaki dan svežo, čisto vodo. — 9. Posoda, v kateri se daje hrana in pijača, naj bode vedno čista. — 10. Ravnotako naj bo čista posoda, v kateri se kuretnina koplje. »N. G.«

Gospodarske drobtinice.

Ameriški matičnjak.

(Konec.)

Dolgim mladitcam je treba primerno visoke podpore, visoko kolje ali visoko speljana žica itd. Nekateri ne dajo trsom v matičnjaku podpore, temveč pustijo, da se mladice kar plazijo po tleh. Podpora je sicer dražja pa je le mnogo boljše zlasti za naše podnebje potrebna.

Korist primerne obdelovanja zemlje itd. se sama po sebi razume ravno tako kakor vezanje mladice itd. Skropiti pač navadno ni treba. Gnoji se naj s takim gnojem, ki ne dela les preveč puhel, občutljiv. Saj le čvrsto, zdravo rožje, ki ima mnogo rezervnih snovi v sebi, služi dobro daljnemu namenu. Gnoji naj se torej bolj s kompostom ali z vletanim živinskim gnojem. Kdor želi dobre vspehe

v trsnici, naj gleda na to, da si v matičnjaku pridela izvrstne, dobro dozorele ključe. — Če nima ključ dovolj moči že v sebi, kako je potem mogoče, da dela korenine, da se spoji s čepičem, da požene mladica prej kakor postane samostalna rastlina, prej ko zamore s pomočjo korenin hrano iz zemlje in s pomočjo dovolj razvitih listov iz zraka jemati. S početka gre vse na račun zaloge, ki se že v ključu nahaja. Pa le dobri ključi imajo dovolj zaloge. Če napravimo matičnjak v pravi legi, če sadimo prave vrste, če damo vsakemu trsu dovolj prostora, če pametno režemo, oplevamo in gnojimo, tedaj dobimo v obilici takih dobrih podlag. Slabi vspehi v trsnicah so navadno le posledica napak, ki so se v matičnjaku napravile. Umni vinogradniki, napravite si torej dobre matičnjake. Pripravili si boste obilo dobrih podlag, za katere vam ne bo treba gotovega denarja izdajati. Tako ne boste prišli nikoli v zadrego radi pomanjkanja sadik. Ivan Bele.

Društvena naznanila.

Slov. čebelarstvo društvo za Spod. Štajersko ima svoj občni zbor dne 5. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v Narod. domu v Ptuju s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav in otvoritev občnega zbora po predsedniku osnovalnega odbora. 2. Poročilo tajnika o delovanju osnoval. odbora. 3. Čitanje pravil. 4. Čitanje društ. opravilnika in sklepanje o njem. 5. Nabiranje novih udov. 6. Volitev odbora. 7. Slučajnosti. — K mnogobrojni udeležbi vabi Jos. Zelenik, preds. osn. odbora.

Kmetijsko bralno društvo Bočna priredi predstavo »Lurška pastarica« dne 4. aprila t. l. ob 4. uri popol. v gostilni Ivana Purnat v Bočni. Vstopnina za osebo: stojišče 60 vin., sedeži 1 K.

Kmet. bralno društvo pri Mali Nedelji bo imelo na belo nedeljo, dne 10. aprila točno po večernicah v bralni sobi v gostilni g. Rantaša svoj izvanredni občni zbor, h kateremu se vsi udje in prijatelji društva uljudno vabijo.

Bralno društvo pri Sv. Križu na Mur. polju priredi na velikonočni ponedeljek, dne 4. aprila ob pol štiri uri popoldne v gostilni gosp. Hauptmana veselico s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav. 2. Pesem »Za dom med bojni grom«, (moški zbor). 3. Deklamacija »Vstajenje«. 4. Pesem »Kadar mlado leto«, (mešan zbor). 5. Slavnostni govor. 6. Pesem »Nazaj v planinski raj«, (mešan zbor). 7. »Tihotapci«, igra v dveh dejanjih, po znani Leskovarjevi povesti iz »Slov. Gospod.« priredil tamošnji kaplan čast. g. Mat. Zemljič. 8. Pesem »Srce človeško sveta stvar«, (moški zb.). 9. »Njegov maček«, igra v dveh dejanjih. Pri prosti zabavi šaljivi srečolov. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na veselici braln. društva v Gor. Radgoni 11 K in v veselici družbi St. Lenarčanov v gostilni »pri angelju« v Gor. Radgoni je nabral g. Čirič 10 K.

Listnica uredništva. Dopisniku v Mali Nedelji: Hvala za Vaš dopis in upamo, da boste pri Mali Nedelji krepko delovali za katoliško narodno stvar! —

Loterijske številke

Gradec 26. marca: 61, 73, 31, 70, 21
Dunaj 26. marca: 54, 29, 34, 63, 79.

Zahtevajte

v svoj gnil vasij

pristno Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
župnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih pospevkov.